

Dějiny a dějepis

Bedřich Loewenstein stále podtrhuje, že „historie“ jako taková není „uskutečňováním smyslu“, rozuměj historie „jako celek“. Ale to je podivný argument. V přírodě je tomu přece podobně: „jako celek“ není příroda živá (alespoň jak tomu dnes rozumíme, neboť původně příroda naopak právě živá byla, vždyť FYSIS je od FYEIN a FYESTHAI), ale to neznámá, že není odůvodnitelná a ospravedlnitelná biologie jako věda, která se zajímá jen o živé, tj. jen o to, co má smysl. Lze se proto nadít, že také mezi historickými vědami nebo spíše metodami by se měl dělat rozdíl mezi tím, co dává smysl a co nedává. A pak tu chytíme nechtíme máme před sebou otázku, co to je vlastně ta historie, která se nestará o to, co dává smysl, ale která jen popisuje fakticitu. Mohli bychom to vyslovit také tak: co je vlastně historického na „anorganické“ nebo spíše „alogické“ historii? Vždyť to je něco ještě méně než pouhé vypsání, popsání proběhlých dějů, neboť i tyto děje stále ještě mají nějaký smysl a nejsou pouhým řetězením nahodilostí. Jistě však má zdůvodnění a ospravedlnění historie, která si hledí smyslu.

(Berlín, 930319-1)